

Juryrapport finale Write Now! 2011

Beste finalisten,

Koester dit moment, alles is nog mogelijk: de MacBook, de glorie. En ik ben de persoon die 23 dromen aan diggelen moet slaan. Ook al klinkt het betuttelend, toch zal ik het zeggen: jullie zijn 24 getalenteerde jonge mensen. Doe daar iets mee, met dat talent. Word geen gefrustreerde boekhouder of ondermaatse stukadoor om dan binnen twintig jaar dit, deze wedstrijd, af te doen als een jeugdzonde. Laat het de start zijn van een creatieve zoektocht naar schoonheid en/of waarheid en/of vrijheid en/of andere zelf in te vullen –heden. En dat geldt ook voor de winnaar: rust niet op je lauweren, schrijf morgen een nieuw verhaal, een gedicht, een monoloog, daag jezelf uit!

Wij, de juryleden, waren aangenaam verrast door het hoge niveau en de originaliteit van de 24 inzendingen. Er zat veel muziek in de teksten, en God kwam veelvuldig op de proppen, alsook vele valse en onvervalste profeten. Wesley-Mohammed was meteen een hit bij de jury! Wonderlijke fabeldieren sprongen tevoorschijn, maar ook de ordinaire huiskat genaamd Wonderkat is ons opgevallen. Veel verhalen hadden een bijzondere stijl en een grillige structuur, er werd enthousiast geknutseld met lettertypes, lantaarnpalen, hemellichamen en rookworsten. Sommigen overdreven daarin en vergaten onderweg dat er nog een verhaal moest worden afgemaakt, maar al bij al hadden wij niet te klagen: het is vreugdevol en inspirerend geweest jullie teksten te lezen. De jury was gecharmeerd door de ijverige (met lange ij) experimenteerzucht van de vele moedige jonge tot piepjonge deelnemers. Maar ook de Latin lover en de Reviaanse leerling vielen in de smaak.

Wat de jury minder kon appreciëren was de grote hoeveelheid contactgestoorde personen die lustig werden tentoongespreid. We vonden het spijtig dat de meeste hoofdpersonages licht tot zwaar autistisch waren, en vaak morbide of toch op zijn minst chronisch chagrijnig. En al die melkwitte zonderlingen hadden natuurlijk dominante dragonders als moeders!

Wij kunnen het lezen van Arnon Grunberg alleen maar aanmoedigen, maar als we een Arnon Grunberg-personage willen tegenkomen, dan lezen we toch liever the real thing, no offense.

We kregen voornamelijk verhalen te lezen, maar ook gedichten passeerden de revue. En proza met poëzie vergelijken is zoals appels met granaatappels vergelijken: het eerste genre schenkt instant voldoening en is altijd gezond (tenzij het vergiftigd is zoals in Sneeuwwitje en Het Oude Testament), terwijl poëzie vaak exotisch, etherisch en ongrijpbaar is. En meer tijd nodig heeft om een impact in de hoofden van lezers te maken. Dat is natuurlijk onzin: kwaliteit en verbeeldingskracht vallen altijd op, of ze nu vermomd zijn als toneeltekst of als satire of als sonnet..

En hier neem ik een aanloop: het is nog te vroeg om de winnaar bekend te maken, maar het wordt hoog tijd om een eervolle vermelding te plegen. Het is een jonge vrouw en ze schrijft gedichten. Ze is geboren in 1987 en in haar eerste gedicht wil ze een kind. Soms zoekt ze 'een kist met katoen onder het plein van een Poolse stad'. En even later trapt ze 'pijn van kille instituten weg langs weilanden'. Ik kan mij daar iets bij voorstellen.

Haar strakke gedichtencyclus heeft ons bij het nekvel gegrepen en ik zal haar nog vaak herlezen; dus mag ik vóór ik de winnaar bekendmaak de jonge dichteres Anne Broeksma in de figuurlijke bloemetjes zetten; zij heeft een eigen (sterke) stem die alle juryleden bekoord heeft. De gedichten die zij ons gezonden heeft zijn geen losse vrijblijvende gedichten. We hadden het gevoel dat er een samenhang was, dat elk gedicht zijn plaats had in de cyclus, en dat iedere strofe weloverwogen was. De gedichten van Broeksma zijn eenvoudig maar gedurfd. Zij schrijft: 'In dromen spring ik over tafels/ om maffia te ontwijken./ Vlucht ik uit een toren/ waar een uil wordt geslacht.' En in het laatste gedicht besluit ze: 'weet dat ik nooit gewild heb/ te praten over natte kleding/ het vrolijke falen van iedere dag/ weet dat er lichtjes zijn/ helium zweeft doorzichtig boven de stad'. Hulde! Ik zou willen zeggen: 'Doe zo verder!' maar dat klinkt zo oud, en ik ben nog maar 33. Ik zou ook nog willen zeggen: 'Je krijgt mijn laptop!' maar hij is al zou oud en besmet met virussen, het zou een vergiftigd geschenk zijn..

Er was een verhaal dat er met kop en slurf en schouders bovenuit stak, althans voor 4 juryleden, na enkele heftige discussies zonder bloedvergieten gingen ook de drie twijfelaars overstag.

Uiteindelijk kon geen enkel jurylid nog aan het verhaal weerstaan, en na iedere afvalronde werden we nog inniger verliefd op het ijzersterke verhaal, en op de obsceen jonge schrijver, nog net geen 21, te jong om in de Verenigde staten wodka te kopen!

We werden van onze sokkel geblazen en we kunnen niet luid genoeg trompetteren dat er een overduidelijke winnaar is, van in het begin verkozen door vier compromisloze juryleden die de andere drie licht weifelende juryleden over de streep hebben getrokken met hun onwrikbare argumenten en hun rotsvaste overtuiging dat er maar 1 mogelijke winnaar is.

En dan nu, ja eindelijk, komt de kat op de koord, de aap uit de mouw, en ik kies hier bewust voor dieren in mijn taalgebruik, want het winnende verhaal doet dat ook: 'Olifanten'. Het is er uit. Het winnende verhaal heet groots doch bescheiden 'Olifanten'.

Het thema van het winnende verhaal is rouwverwerking, en de schrijver heeft dat thema heel sec en secuur, zonder cliché's aangepakt. De personages zijn origineel en heel fraai uitgewerkt. De zussen blijven door mijn hoofd spoken. Het hoofdpersonage is niet heel sympathiek, maar ook geen stereotiepe bullebak of zeurpiet.

Er zit geen effectbejag in het winnende verhaal, het drama wordt terloops uit de doeken gedaan, en net dat maakt het zo schrijnend. Het is een hartverscheurend verhaal, maar er is ook ruimte voor humor, bijvoorbeeld wanneer het hoofdpersonage aan Zus Een het verschil uitlegt tussen een tipi en een wigwam.

Olifanten rouwen net als mensen en de zussen zijn dik, geeft de titel te veel weg? Niet alle juryleden vonden de titel even geslaagd, maar dat is dan ook de enige kritische noot die we de schrijfster willen aandoen. Een vrouw dus. Alle jonge mannen mogen nu de zaal verlaten. Of ze kunnen blijven om Marijn Sikken te feliciteren en te overdonderen met zoenen en eerbare voorstellen!!

Marijn Sikken heeft 'Olifanten' geschreven, en ze heeft dat op schitterende wijze gedaan.

Geniet van je overwinning, Marijn, tokkel hartstochtelijk verhalen op die benijdenswaardig efficiënte MacBook die je zo meteen krijgt, en blijf groots en bescheiden.

Lang leve olifanten, lang leve Marijn!

Delphine Lecompte

Erik Brus

Catharina Aimée Dahms

Dirk Koppes

Mat Meijs

Niña Weijers

Tilly Hermans